

Rada prokurátorov Slovenskej republiky

1/1 Spr 73/21/5500

Krpáčovo 08.04.2025

Zápisnica

z riadneho zasadnutia Rady prokurátorov Slovenskej republiky konaného v dňoch 7. až 8. apríla 2025 vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky, Krpáčovo

Predseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky JUDr. Stanislav Jakubčík v zmysle § 227 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 154/2001 Z.z.“) a čl. III. ods. 2 Rokovacieho poriadku Rady prokurátorov Slovenskej republiky zvolal riadne zasadnutie Rady prokurátorov Slovenskej republiky (ďalej aj „Rada“), ktoré sa uskutočnilo v dňoch 7. až 8. apríla 2025 vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky, Krpáčovo.

Rokovania sa zúčastnili:

- 1. JUDr. Stanislav Jakubčík** – predseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky a predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Žiline
- 2. JUDr. Jaromír Prokeš, PhD.** - podpredseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky a predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Trenčíne
- 3. JUDr. Linda Wáclavová, PhD.** – predsedníčka Prokurátorskej rady Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky
- 4. Mgr. Martin Spišák** - podpredseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Nitre
- 5. JUDr. Ľuboslava Sisáková** - predsedníčka Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Prešove
- 6. JUDr. Marek Holbík** - predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Trnave
- 7. JUDr. Peter Pilár** - predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Bratislave
- 8. Mgr. Ondrej Tomko** - predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici
- 9. JUDr. Marián Čorba** - predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Košiciach

Hostia:

- 1. JUDr. Tomáš Balogh** – krajský prokurátor v Žiline

2. JUDr. Štefan Tomaško – okresný prokurátor v Ružomberku

Bod 1/ Otvorenie

Riadne zasadnutie Rady prokurátorov Slovenskej republiky v súlade s § 227 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z.z. otvoril a viedol predseda Rady JUDr. Stanislav Jakubčík, ktorý vzhľadom na osobnú prítomnosť všetkých členov Rady skonštatoval, že Rada je uznášaniaschopná.

Členovia rady prokurátorov si v úvode zasadnutia minútou ticha uctili pamiatku zosnulého krajského prokurátora v Banskej Bystrici JUDr. Jessyho Hassana.

Bod 2/ Schválenie programu a poverenie zapisovateľa

Rady prokurátorov Slovenskej republiky jednomyseľne schválila program rokovania Rady a zapisovateľa v nasledovnom znení:

Uznesenie č. 13/2025

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu a poverenie zapisovateľa
3. Oboznámenie s elektronickým hlasovaním, kontrola plnení uznesení
4. Vyjadrenie k návrhu na odvolanie prokurátorov z funkcií vedúcich prokurátorov
5. Vyjadrenie k návrhom na vymenovanie prokurátorov do funkcií vedúcich prokurátorov
6. Etický kódex prokurátora
7. Rôzne
8. Záver

Vyhotovením zápisnice z rokovania Rady bol poverený člen JUDr. Marián Čorba.

Uznesenie bolo schválené jednomyseľne.

Bod 3/ Oboznámenie s elektronickým hlasovaním, kontrola plnení uznesení

Predseda Rady prokurátorov SR JUDr. Stanislav Jakubčík v tomto bode programu informoval, že Rada od posledného zasadnutia neprijala uznesenie per rollam, resp. uznesenie, ktorého plnenie by bolo potrebné osobitne kontrolovať.

Bod 4/ Vyjadrenie k návrhu na odvolanie prokurátorov z funkcie vedúcich prokurátorov

Rada prokurátorov Slovenskej republiky pokračovala v prerušenom rokovaní o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky o predchádzajúce vyjadrenie Rady k odvolaniu prokurátorov z funkcií vedúcich prokurátorov zo dňa 03.02.2025

č.k. X/2 Spr 68/25/1000-3 a č.k. X/2 Spr 69/25/1000-3. V predmetnej žiadosti bolo požadované vyjadrenie Rady k odvolaniu z funkcií vedúcich prokurátorov Okresnej prokuratúry Ružomberok a to JUDr. Štefana Tomaška, okresného prokurátora v Ružomberku a JUDr. Eleny Makovickej, námestníčky okresného prokurátora v Ružomberku.

Keďže Rada pokračovala v rokovaní o podnete krajského prokurátora v Žiline na odvolanie z funkcie okresného prokurátora v Ružomberku a námestníčky okresného prokurátora v Ružomberku, predseda Rady pozval na toto riadne zasadnutie Rady krajského prokurátora v Žiline JUDr. Tomáša Balogha, ktorý bol generálnym prokurátorom Slovenskej republiky poverený jeho zastupovaním na rokovaní, okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Štefana Tomaška a námestníčku okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Eleny Makovickú.

Predseda Rady osobne privítal na zasadnutí Rady krajského prokurátora v Žiline JUDr. Tomáša Balogha a okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Štefana Tomaška. Námestníčka okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Elena Makovická ospravedlnila svoju neprítomnosť na zasadnutí Rady a splnomocnila okresného prokurátora v Ružomberku, aby ju na rokovaní Rady zastupoval.

Predseda Rady požiadal krajského prokurátora v Žiline o stručné prednesenie svojho stanoviska. Krajský prokurátor vo svojom prednese zotrval na svojom podnete adresovanom generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky č.k. 1/2 Spr 40/25/5500 – 1 zo dňa 28. 01. 2025 (ďalej aj „podnet“) na vydanie rozhodnutí generálneho prokurátora Slovenskej republiky o odvolaní z funkcií vedúcich prokurátorov, ako aj na svojich ďalších písomných a ústnych vyjadreniach prezentovaných v tejto veci. Osobitne podotkol, že dôvodom na podanie podnetu bol komplex pochybení okresného prokurátora v Ružomberku a jeho námestníčky, ktoré identifikoval v písomných podkladoch a ich prílohách, ktoré Rade predložil. Vzniknuté pochybenia vytvárali pochybnosti o spôsobilosti týchto vedúcich pracovníkov na výkon ich funkcií až napokon stratu dôvery v ich schopnosti na požadovanej úrovni riadiť Okresnú prokuratúru v Ružomberku. Vo vzťahu k písomnému stanovisku okresného prokurátora v Ružomberku uviedol, že ide o vyjadrenie subjektívneho pohľadu okresného prokurátora na daný problém. V mnohých bodoch je to otázka odlišných právnych názorov medzi nimi. Skutočnosti, na ktoré poukázal okresný prokurátor vyargumentoval dostatočne v podnete a ostatných ním predložených listinách. Nie je jeho cieľom pôsobiť zastrašujúco. Nie sú mu doposiaľ známe žiadne listinné materiály, v ktorých by okresný prokurátor uvádzal výhrady, nespokojnosť s postupom vedenia Krajskej prokuratúry v Žiline. Nestotožňuje sa s názorom okresného prokurátora, že krajská prokuratúra nemá oprávnenie zjednocovať výklad jednotlivých právnych problematík vo vzťahu k podriadeným prokuratúram. V tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 30 písm. b) zákona č. 154/2001 Z.z. Osobitne upozornil na neschopnosť okresného prokurátora aplikovať usmernenia nadriadených prokuratúr vo vzťahu k svojim podriadeným prokurátorom. Má za to, že okresný prokurátor dal slovo, že tak bude postupovať, ale nedodrжал ho. Jemu ako krajskému prokurátorovi bolo nariadené, aby reagoval na nedostatky zistené previerkou vykonanou na úseku dohôd o vine a trestne. Preto aj následne konal a spracoval spomínaný podnet.

Predseda Rady následne dal priestor na vyjadrenie okresnému prokurátorovi v Ružomberku. Okresný prokurátor uviedol, že zotrváva na svojom podrobnom písomnom vyjadrení. Zastáva názor, že krajský prokurátor nemá zákonné oprávnenie podať podnet na jeho odvolanie. Zdôraznil, že nie je si vedomý pochybení. Poukazuje na Report z previerky vykonanej na trestnom úseku Okresnej prokuratúry Ružomberok č.k. 1/1 Spr 163/24/5500-6 zo dňa 17.12.2024 za obdobie druhého polroka roku 2023 a prvého polroka roku 2024, z ktorého vyplýva, že neboli zistené žiadne pochybenia, na ktoré by bolo potrebné Krajskou prokuratúrou v Žiline reagovať. Osobitne podotkol, že mnohé štatistické ukazovatele nie je schopný zo svojej pozície okresného prokurátora ovplyvniť.

Po vyjadrení okresného prokurátora v Ružomberku dal predseda Rady priestor členom Rady klásť hosťom otázky.

Po zodpovedaní otázok predseda Rady poďakoval krajskému prokurátorovi v Žiline a okresnému prokurátorovi v Ružomberku za účasť na rokovaní Rady.

Predseda Rady prokurátorov SR JUDr. Stanislav Jakubčík, napriek tomu, že sa necítil byť zaujatý, oznámil členom Rady, že sa nezúčastní hlasovania ohľadom návrhu na odvolanie prokurátorov z funkcií vedúcich prokurátorov a priestory rokovania taktiež opustil, pričom predtým ešte tlmočil stanovisko Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Žiline v nasledovnom znení:

„V bode I. podnetu krajského prokurátora v Žiline,

Prokurátorská rada Krajskej prokuratúry v Žiline vníma konanie okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Štefana Tomaška ako nesúladne s právnym názorom vysloveným generálnym prokurátorom Slovenskej republiky v dôvodoch rozhodnutia podľa § 363 a nasledujúcich v inej obdobnej trestnej veci, o ktorom mal okresný prokurátor v Ružomberku vedomosť. Prokurátorská rada Krajskej prokuratúry v Žiline ďalej poukazuje na to, že po doručení usmernenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dňa 12.09.2023 konal JUDr. Štefan Tomaško už spôsobom s ním súladným. Rada tiež poukazuje na skutočnosť, že JUDr. Tomaško aktívnym výkonom dozoru v trestných konaniach vedených proti právnickým osobám dlhodobo formoval a vyvolával odbornú celospoločenskú diskusiu.

V bode II. podnetu krajského prokurátora v Žiline,

Prokurátorská rada Krajskej prokuratúry v Žiline identifikované pochybenia nevníma ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora, berúc zároveň do úvahy zistenie, že Okresná prokuratúra v Ružomberku nebola v rámci detekovaných pochybení v dohodovacích konaniach prokuratúrou s najvyššou mierou nedostatkov vo vzťahu k počtu kontrolovaných vecí. Rada ďalej reflektuje na skutočnosť, že všetky nadriadenými prokuratúrami označené veci vykazujúce nedostatky boli bez výhrad akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, pričom zistené pochybenia v žiadnom z prípadov neodstrániteľným spôsobom negatívne nezasiahli do práv a právom chránených záujmov účastníkov trestného konania.

V bode III. podnetu krajského prokurátora v Žiline,

Prokurátorská rada Krajskej prokuratúry v Žiline s poukazom na argumentáciu strán v spojení s dodatočnou korekciou častí relevantných tvrdení krajským prokurátorom v Žiline nevníma parciálne pochybenia ustálené krajským prokurátorom v Žiline, a to ani v ich súhrne, ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora. Posúdenie kritéria straty dôvery krajského prokurátora v Žiline vo vzťahu k odvolávanému vedúcemu prokurátorovi na požadovanej úrovni riadiť okresnú prokuratúru ako odvolaciemu dôvodu rada ponecháva na úvahu Rade prokurátorov Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k osobe námestníčky okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Eleny Makovickej Prokurátorská rada Krajskej prokuratúry v Žiline s odkazom na závery plynúce z argumentácie prednesenej námestníčkou okresnej prokuratúry v Ružomberku na rokovaní rady konanom dňa 27.02.2025, s ktorými sa stotožňuje, zároveň akcentujúc skutočnosť, že nedostatky v konaní a rozhodovaní JUDr. Eleny Makovickej boli prakticky bezvýnimočne nadriadenými prokuratúrami identifikované v súvislosti s výkonom dozoru v trestných veciach, v ktorých uzatvorené dohody o vine a treste boli bez výhrad schválené všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, nevníma pochybenia subjektívneho, ani objektívneho charakteru ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúcej prokurátorky.“.

Medzi ostávajúcimi členmi Rady prebehla následne intenzívna diskusia.

Po diskusii bolo počtom siedmich hlasov (jeden člen sa zdržal, jeden člen sa nezúčastnil hlasovania) prijaté nasledovné uznesenie:

Uznesenie č. 14/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 písm. f), § 23 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov

neodporúča

generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky odvolanie JUDr. Štefana Tomaška z funkcie vedúceho prokurátora - okresného prokurátora v Ružomberku a JUDr. Eleny Makovickej z funkcie vedúcej prokurátorky - námestníčky okresného prokurátora v Ružomberku.

Odôvodnenie

Rada prokurátorov Slovenskej republiky zastáva názor, že odvolanie vedúceho prokurátora z dôvodov voľnej úvahy generálneho prokurátora Slovenskej republiky by malo byť obmedzené len na prípady porušenia povinností, ktoré sú na kvalitatívne rovnakej úrovni ako závažné disciplinárne previnenie. Tento záver vyplýva z analógie s disciplinárnym konaním, kde zákon č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov explicitne stanovuje, že k odvolaniu vedúceho prokurátora z funkcie môže dôjsť len v prípade, ak je uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia. Obmedzenie

dôvodov na odvolanie len na závažné porušenia povinností by zároveň posilnilo ochranu nezávislosti prokuratúry a zabránilo by svojvoľnému zasahovaniu do jej činnosti. Takýto prístup je v súlade aj so zásadou proporcionality, ktorá vyžaduje, aby každé opatrenie bolo primerané sledovanému cieľu a s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej voľná úvaha štátneho orgánu nesmie byť svojvoľná.

Rada vníma konanie okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Štefana Tomaška ako nesúladne s právnym názorom vysloveným generálnym prokurátorom Slovenskej republiky v inej obdobnej trestnej veci, avšak poukazuje na skutočnosť, že JUDr. Štefan Tomaško aktívnym výkonom dozoru v trestných konaniach vedených proti právnickým osobám formoval a vyvolával odbornú celospoločenskú diskusiu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že disciplinárnym postihom nemôžu byť riešené konflikty vyplývajúce z odlišných právnych názorov.

Rada identifikované pochybenia pri výkone aprobačných oprávnení nepovažuje za natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora, berúc zároveň do úvahy zistenie, že Okresná prokuratúra v Ružomberku nevykazuje najvyššiu mieru nedostatkov vo vzťahu k počtu kontrolovaných vecí. Rada zároveň reflektuje na skutočnosť, že všetky nadriadenými prokuratúrami označené veci vykazujúce nedostatky boli bez výhrad akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, pričom zistené pochybenia v žiadnom z prípadov neodstrániteľným spôsobom negatívne nezasiahli do práv a právom chránených záujmov účastníkov trestného konania. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak súd v konaní posúdi postup prokurátora ako správny a jeho rozhodnutie potvrdí, nemôže byť toto konanie následne vyhodnotené ako pochybenie prokurátora, ktoré by malo byť konštituované ako disciplinárne previnenie.

Rada s poukazom na argumentáciu strán v spojení s dodatočnou korekciou časti relevantných tvrdení krajským prokurátorom v Žiline nevníma parciálne pochybenia ustálené krajským prokurátorom v Žiline, a to ani v ich súhrne, ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora.

Rada poukazuje na skutočnosť, že postupy podriadených prokurátorov boli vo viacerých prípadoch aprobované nielen súdmi, ale aj Krajskou prokuratúrou v Žiline, pričom voči prokurátorom tejto prokuratúry a ani voči jej vedúcim prokurátorom neboli v súvislosti s týmito pochybeniami zahájené disciplinárne konania, či konania o ich odvolaní. Takýto postup považuje rada za rozporný s princípom rovnosti a spravodlivosti, ktorý by mal byť prvorado uplatňovaný pri posudzovaní prípadných zlyhaní prokurátorov.

Rada sa stotožňuje s argumentáciou JUDr. Eleny Makovickej a konštatuje, že ňou namietané nedostatky boli identifikované pri výkone dozoru v trestných veciach, v ktorých uzatvorené dohody o vine a treste boli bez výhrad schválené všeobecnými súdmi Slovenskej republiky. Rada preto nevníma tieto pochybenia subjektívneho, ani objektívneho charakteru ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k jej odvolaniu z funkcie vedúcej prokurátorky.

Rada zároveň podotýka, že v podnete prezentované skutočnosti u nestranného pozorovateľa nevyvolávajú dojem, že by boli objektívne spôsobilé vyvolať nedôveru ku zodpovednému plneniu si svojich povinností okresným prokurátorom v Ružomberku a námestníčkou okresného prokurátora v Ružomberku vo vzťahu k nadriadeným, ale aj podriadeným prokurátorom.

Rada v minulosti opakovane konštatovala, že strata dôvery prichádza do úvahy len pri odvolávaní námestníka generálneho prokurátora, námestníka krajského prokurátora alebo námestníka okresného prokurátora, ktorých do funkcie vymenúva generálny prokurátor Slovenskej republiky bez výberového konania.

Bod 5/ Vyjadrenie k návrhom na vymenovanie prokurátorov do funkcií vedúcich prokurátorov

V tomto bode programu predseda Rady oboznámil jej členov so žiadosťou Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 26.03.2025 o vyjadrenie Rady prokurátorov Slovenskej republiky k vymenovaniu JUDr. Matúša Hendrichovského, v súčasnosti povereného vedúceho netrestného oddelenia Krajskej prokuratúry v Košiciach, do funkcie vedúceho prokurátora - vedúceho netrestného oddelenia Krajskej prokuratúry v Košiciach, na základe výberového konania uskutočneného dňa 14.03.2025. Súčasťou žiadosti bol aj motivačný list a prehľad o doterajšom pôsobení v rezorte prokuratúry, s ktorými sa členovia Rady vopred oboznámili. Členovia Rady sa zároveň oboznámili aj so stanoviskom Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Košiciach k návrhu na jeho vymenovanie, ktorá odporúčala vymenovanie JUDr. Matúša Hendrichovského do predmetnej funkcie.

Rada po krátkej diskusii prijala jednomyseľne nasledovné uznesenie:

Uznesenie č. 15/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 odsek 2 písmeno f) zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov

odporúča

vymenovanie JUDr. Matúša Hendrichovského do funkcie vedúceho netrestného oddelenia Krajskej prokuratúry v Košiciach.

V tomto bode programu predseda Rady oboznámil jej členov aj so žiadosťou Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2025 o vyjadrenie Rady prokurátorov Slovenskej republiky k vymenovaniu JUDr. Ľudmily Moľovej, v súčasnosti poverenej výkonom funkcie okresnej prokurátorky v Komárne, do funkcie vedúcej prokurátorky – okresnej prokurátorky v Komárne, na základe výberového konania uskutočneného dňa 26.03.2025. Súčasťou žiadosti bol aj motivačný list a prehľad o doterajšom pôsobení v rezorte prokuratúry, s ktorými sa členovia Rady vopred oboznámili. Členovia Rady sa zároveň oboznámili aj so

stanoviskom Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Nitre k návrhu na jej vymenovanie, ktorá odporúčala vymenovanie JUDr. Ľudmily Moľovej do predmetnej funkcie.

Rada po krátkej diskusii prijala jednomyseľne nasledovné uznesenie:

Uznesenie č. 16/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 odsek 2 písmeno f) zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

odporúča

vymenovanie JUDr. Ľudmily Moľovej do funkcie vedúcej prokurátorky – okresnej prokurátorky v Komárne.

Bod 6/ Etický kódex prokurátora

Rada prokurátorov Slovenskej republiky po vyhodnotení pripomienok zaslaných prokurátormi v mesiacoch júl až september 2024 pracovnou skupinou zriadenou Etickou komisiou a Radou prokurátorov Slovenskej republiky jednomyseľne prijala nasledovné uznesenie:

Uznesenie č. 17/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 217a zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

schvaľuje

Etický kódex prokurátora spolu so súvisiacim Komentárom k Etickému kódexu prokurátora.

ETICKÝ KÓDEX PROKURÁTORA

PREAMBULA

Rada prokurátorov Slovenskej republiky ako najvyšší výkonný orgán samosprávy prokurátorov s celoštátnou pôsobnosťou,

- uvedomujúc si, že stanovenie základných princípov a pravidiel etického správania sa prokurátorov je neoddeliteľnou súčasťou dôvery spoločnosti v prácu prokurátorov,

- majúc na zreteli medzištátne odporúčania, štandardy a smernice k etike verejných činiteľov a osobitne prokurátorov,
- zdôrazňujúc povinnosť prokurátora konať vo verejnom záujme, ochraňovať verejný záujem a slúžiť verejnému záujmu,
- striktne pritom dodržiavať právny poriadok Slovenskej republiky a konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora tak pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí,
- neopomínajúc, že výkon funkcie prokurátora má zodpovedať významu tejto funkcie v spoločnosti a má byť spojený s najvyššou mierou bezúhonnosti, zodpovednosti, dôstojnosti a osobnej odvahy,

podľa § 217a zákona číslo 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov,

na svojom zasadnutí konanom v dňoch 07. – 08. apríla 2025 v Krpáčove,

schválila tento Etický kódex prokurátora, záväzný pre všetkých prokurátorov.

ČI.1.

LEGALITA A NEZÁVISLOSŤ PROKURÁTORA

Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť dôsledne podľa zákona a svojho svedomia a odmietne akékoľvek nezákonné zasahovanie do výkonu svojich služobných povinností. Prokurátor nepodľahne nátlaku, hrozbe či snahe ovplyvňovať jeho prácu, bez ohľadu na motív a príčinu týchto zásahov. V tejto súvislosti prokurátor najmä:

- a) nežiada akýkoľvek vonkajší subjekt o inštrukcie a pokyny a nekoná podľa takýchto inštrukcií a pokynov,
- b) nedá sa ovplyvniť žiadnymi individuálnymi, skupinovými, politickými a inými záujmami, ani nepodľahne žiadnemu vplyvu zo strany iných orgánov, organizácií, masovokomunikačných prostriedkov alebo verejnosti,
- c) zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť dôveru verejnosti v nezávislosť prokuratúry, najmä sa nezúčastňuje na politickej činnosti, nespája svoju osobu so žiadnou politickou stranou alebo politickým hnutím, nevykonáva činnosť v prospech alebo v neprospech politickej strany alebo politického hnutia,
- d) zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla viesť k dôvodnému podozreniu, že bola narušená jeho nezávislosť pri plnení pracovných úloh,
- e) vyjadruje a prejavuje svoje občianskej postoje a názory spôsobom nenarušujúcim nezávislosť jeho osoby alebo prokuratúry.

Čl. 2.

NESTRANNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor vykonáva svoje služobné povinnosti nestranne, bez akéhokoľvek zvýhodňovania alebo znevýhodňovania osôb pri výkone svojej funkcie a k osobám, s ktorými prichádza do styku a k veciam, ktoré vybavuje, pristupuje objektívne. Prokurátor sa najmä zdrží vyjadrovania názorov a zdrží sa prejavov správania, či už prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, písomných prejavov, verejných vystúpení, vrátane verejného elektronického priestoru a verejných sociálnych sietí, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nestrannosť, alebo zmať alebo negatívne ovplyvniť konanie.

2/ Prokurátor pri výkone svojich služobných povinností nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje najmä z dôvodu príslušnosti k akejkoľvek národnej, národnostnej, rodovej, etnickej, rasovej, náboženskej, sexuálnej, vekovej, sociálnej, politickej alebo inej skupine, ani z dôvodu subjektívneho dojmu, ktorým na neho osoba pôsobí.

3/ Prokurátor pôsobiaci v orgánoch, odborných komisiách alebo samosprávnych orgánoch prokuratúry, nemôže byť za výkon takej funkcie diskriminovaný, perzekvovaný alebo postihovaný.

Čl. 3.

ODBORNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor realizuje svoje postupy a rozhodnutia na odbornej úrovni, pričom má byť pripravený odôvodniť svoj postup a rozhodnutie aj pred verejnosťou a niesť za ne zodpovednosť.

2/ Celoživotné vzdelávanie je pre výkon funkcie prokurátora nevyhnutné.

Čl. 4.

DÔVERYHODNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor dodržiava pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote a tým prispieva k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

2/ Prokurátor sa zdrží akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.

3/ Prokurátor nezneužíva svoju funkciu na získanie osobných výhod.

4/ Prokurátor v súvislosti s výkonom svojich služobných povinností neprijíma pozvania, dary, iné výhody, ani žiadne finančné alebo nefinančné plnenia a služby, ktorých prijatím by spochybnil svoju dôveryhodnosť alebo dôveryhodnosť prokuratúry. Prokurátor zvažuje vhodnosť prijatia daru i v osobnom živote, z hľadiska zachovania dôveryhodnosti svojej i prokuratúry.

5/ Prokurátor nezneužíva pracovisko a zverené služobné prostriedky na súkromné aktivity.

6/ Prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom a miestam, o ktorých má vedomosť, že by mohli spochybniť dôveryhodnosť jeho alebo prokuratúry.

7/ Prokurátor je oprávnený vyjadrovať a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní dbá na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry, vrátane zverejňovania, hodnotenia, či komentovania obsahu na sociálnych sieťach, spôsobilého vyvolať tento následok.

Čl. 5.

ZDVORILOSŤ A SLUŠNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote zdvorilo, slušne, čestne a ohľaduplne k svojmu okoliu.

2/ Akákoľvek forma šikanovania prokurátorom je neprípustná, najmä

a/ prokurátor pri výkone riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon činností podriadeného prokurátora,

b/ prokurátor sa pri výkone svojej činnosti zdrží akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nadriadeného prokurátora.

3/ Prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim odlišné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu, a to aj pri riadiacej činnosti. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a k akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.

4/ Prokurátor obzvlášť citlivo vystupuje vo vzťahu k obetiam trestných činov, k deťom, k starším osobám a k zdravotne znevýhodneným osobám.

5/ Prokurátor má pri plnení služobných povinností a na verejnosti upravený zovňajšok a vystupuje tak, aby dôstojne reprezentoval seba a prokuratúru.

6/ Prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôstojnosť jeho funkcie alebo prokurátorského stavu.

Čl. 6.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1/ Každý prokurátor sa môže postupom podľa Rokovacieho poriadku Etickej komisie prokuratúry obrátiť na Etickú komisiu prokuratúry s podnetom na posúdenie etickej otázky alebo etickej prijateľnosti správania sa prokurátora.

2/ Pokiaľ je predmetom posúdenia Etickej komisie prokuratúry konanie, ktoré nastalo pred účinnosťou tohto Etického kódexu prokurátora, postupuje sa podľa v tom čase platného Etického kódexu prokurátora, ak je to pre prokurátora priaznivejšie.

3/ Tento Etický kódex prokurátora nadobúda platnosť a účinnosť dňom 1. júna 2025.

4/ Zrušuje sa Etický kódex prokurátora z 11. januára 2016.

K O M E N T Á R

k Etickému kódexu prokurátora

Účel a ciele Etického kódexu prokurátora a jeho Komentára

Etický kódex prokurátora (ďalej aj ako „etický kódex“) nadväzuje na odporúčanie Rady Európy č. Rec/2000/10 o etickom kódexe verejných činiteľov, na pravidlá profesionálnej zodpovednosti a prehľad základných práv a povinností prokurátorov schválené Medzinárodnou asociáciou prokurátorov (IAP) dňa 23.04.1999 v Amsterdame a na Európske smernice o etike a správaní sa prokurátorov prijaté na konferencii generálnych prokurátorov Európy dňa 31.05.2005 v Budapešti (tzv. „Budapeštianske smernice“).

Z vnútroštátnej právnej úpravy je potrebné predovšetkým poukázať na sľub, ktorý v zmysle § 8 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov skladá každý prokurátor a ktorý znie: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecné záväzné právne predpisy, že pri výkone svojej funkcie ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a že v súlade s nimi budem vykonávať funkciu prokurátora nestranne a spravodlivo. Budem zachovávať vernosť Slovenskej republike a chrániť dôstojnosť funkcie prokurátora.“

Podľa § 26 ods. 1 písm. n) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov, prokurátor je povinný dodržiavať pri výkone svojej funkcie pravidlá prokurátorskej etiky.

Zmyslom etického kódexu je deklarovať etické pravidlá správania sa prokurátora, ktoré predstavujú morálnu nadstavbovú výbavu prokurátora popri nevyhnutnom dodržiavaní povinností prokurátora vyplývajúcich z právnych predpisov.

Za prokurátora môže byť vymenovaná iba osoba, ktorá – okrem iných skutočností - je bezúhonná a jej morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať. Túto podmienku musí prokurátor spĺňať po celý čas trvania služobného pomeru prokurátora.

Funkcia prokurátora si vyžaduje rovnováhu medzi požiadavkami kladenými na túto verejnú funkciu a oprávnenými požiadavkami na vedenie svojho súkromného života bez neprimeraného zasahovania a obmedzení. Každý prokurátor si je vedomý toho, že jeho správanie, či už pri výkone jeho služobných povinností alebo v rámci aktivít jeho súkromného života, môže byť podrobené kritike alebo poznámkam verejnosti. Vzhľadom na to, že prokurátor vykonáva verejnú funkciu, strpí aj určité obmedzenia vo svojom profesijnom aj súkromnom živote. Je však tiež samozrejmé, že pri neoprávnenej, neopodstatnenej kritike presahujúcej medze slušnosti a korektnosti má prokurátor právo na ochranu, či už prostredníctvom dostupných právnych prostriedkov alebo prostredníctvom orgánov samosprávy prokuratúry.

Komentár k etickému kódexu je prílohou a neoddeliteľnou súčasťou etického kódexu a predstavuje základný výklad etických pravidiel obsiahnutých v etickom kódexe. Je ho potrebné chápať ako návod k tomu, ako vykladať pravidlá v ňom obsiahnuté. Nepredstavuje však nemenný návod na aplikáciu kódexu navrhovateľom alebo samotnou Etickou komisiou prokuratúry.

K článku 1 – Legalita a nezávislosť prokurátora

Prokurátor ako predstaviteľ štátneho orgánu, ktorému štát zveril pôsobnosť v zákonom vymedzených oblastiach, vykonáva právomoci v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Prokurátor je pri výkone služobných povinností viazaný Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj príslušnými normami medzinárodného, či európskeho práva. Pri ich aplikácii sa riadi aj svojím svedomím a vnútorným presvedčením.

Príslušné zákony zverujú prokurátorovi právomoci, ktoré vykonáva za účelom riadneho naplnenia pôsobnosti prokuratúry. Právomoci, ktoré môže prokurátor vykonávať, t. j. jeho oprávnenia pri výkone pôsobnosti prokuratúry, nemôže prokurátor prekročiť.

Na riadny výkon funkcie prokurátora je nevyhnutná nezávislosť prokurátora od vplyvov rôznych subjektov na výkon jeho právomocí. Táto nezávislosť prokurátora nesmie byť žiadnym spôsobom ohrozená. Prokurátor nepodlieha tlaku médií a verejnosti na svoju rozhodovaciu činnosť. Jediným meradlom jeho konania je zákonnosť a spravodlivosť. Prokurátor striktné a rozhodne odmietne akýkoľvek pokus o zasahovanie do jeho nezávislosti.

Prokurátor sa zdrží akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť k ohrozeniu alebo narušeniu dôvery verejnosti v jeho vlastnú nezávislosť.

Z hľadiska vnímania prokurátora ako nezávislého je potrebné, aby bol prokurátor apolitický a aby tak bol vnímaný aj zvonka.

Na to, aby bol prokurátor skutočne nezávislý od vonkajších vplyvov, obozretne pristupuje k svojej účasti na rôznych mimopracovných aktivitách a podujatiach, ktoré nesúvisia s plnením jeho služobných povinností. Každé pozvanie, ktoré prokurátor dostane, pričom nie je rozhodujúce, či takéto pozvanie dostal ako verejný činiteľ alebo ako súkromná osoba, prokurátor dôsledne zváži z hľadiska vhodnosti jeho účasti na podujatí s prihliadnutím na potrebu zachovania nezávislosti pri výkone svojich právomocí. Prokurátor v súvislosti s výkonom svojej funkcie neprijíma akékoľvek dary alebo výhody, s výnimkou tých, ktoré získal v rámci oficiálnych prijatí delegácií a zastupovania prokuratúry pri medzinárodnej spolupráci.

K článku 2 – Nestrannosť prokurátora

Nestrannosť prokurátora znamená vo všeobecnosti výkon služobných povinností bez akejkolvek zaujatosti, predpojatosti, predsudkov a ovplyvňovania;

zahŕňa tak subjektívny prvok, ako aj prvok objektívny.

Prokurátor by sa nemal nechať ovplyvniť žiadnou zo strán konania ani subjektívnym dojmom, akým na neho osoba, ktorá je stranou v konaní alebo subjektom konania, pôsobí. Má tak byť oslobodený nielen od vonkajších vplyvov na jeho konanie a rozhodovanie, ale aj subjektívnych pocitov, názorov a dojmov. Sympatie, resp. antipatie prokurátora k osobe, s ktorou prišiel pri výkone služobných povinností do styku, nesmú hrať žiadnu úlohu pri jeho konaní alebo rozhodovaní. Prokurátor verejne neprezentuje svoje subjektívne názory na osobu v konaní alebo právoplatne neskončenú vec. V prípade informovania verejnosti poskytuje informácie objektívne a vecne. Akékoľvek prejavy, či pripomienky, ktoré by mohli viesť k podozreniu, že konajúci prokurátor nie je nestranný, a ktoré by mohli mať za následok zmarenie konania, sú neprípustné.

Diskriminácia osôb (negatívna či pozitívna) na základe príslušnosti k určitému národu, národnosti, etniku, rase, náboženskej skupine, veku, pohlaviu, sexuálnej skupine, či na základe sociálneho postavenia, politického, či iného presvedčenia osoby, je v činnosti prokurátora neprípustná. Majú sa na mysli všetky formy diskriminácie (antidiskriminačný zákon). Konanie a rozhodovanie prokurátora vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, na ktoré sa vzťahuje zákaz diskriminácie, je objektívne, oslobodené od akýchkoľvek predsudkov, zaujatosti, či vlastných subjektívnych názorov na presvedčenie, ktoré osoba zdieľa, či na príslušnosť k skupine, do ktorej osoba patrí, alebo ktorej je osoba členom.

Prokurátor popri plnení svojich služobných povinností môže pôsobiť v rôznych orgánoch, odborných komisiách alebo samosprávnych orgánoch prokuratúry (ďalej len „inštitúcie“). Za svoje postoje alebo názory prezentované v týchto inštitúciách prokurátor nesmie byť diskriminovaný, perzekvovaný alebo postihovaný.

K článku 3 – Odbornosť prokurátora

Výkon funkcie prokurátora je spravidla celoživotným poslaním. Drvivá väčšina prokurátorov vykonáva svoju prácu od vymenovania do funkcie, spravidla v mladom veku, až po odchod do dôchodku. Z uvedeného teda vyplýva, že prokurátor vykonáva svoju funkciu niekoľko desiatok rokov. Poznatky a vedomosti, ktoré prokurátor mal pri nástupe do funkcie mu prirodzene nepostačujú na to, aby len s nimi vykonával funkciu kvalitne a profesionálne počas tohto dlhého obdobia. Vývoj v právnej úprave a rozhodovacia činnosť súdov sú nezastaviteľné, a preto je nevyhnutné, aby si prokurátor uvedomoval potrebu neustáleho vzdelávania sa, nakoľko je to v záujme nielen jeho vlastnej odbornosti, odbornosti prokuratúry, ale aj celej spoločnosti. Len vzdelaný a odbornými poznatkami vybavený prokurátor môže byť prínosom pre prokuratúru a pre spoločnosť.

Na účel zabezpečenia celoživotného vzdelávania prokurátora sú každý rok organizované desiatky vzdelávacích podujatí. Justičná akadémia Slovenskej republiky je vzdelávacou inštitúciou, ktorá zabezpečuje a organizuje vzdelávacie aktivity celoživotného vzdelávania prokurátorov. Tieto vzdelávacie aktivity sú plánované v spolupráci so samotnými prokurátormi a preto vždy odzrkadľujú ich reálne potreby. Vzdelávacie aktivity pre prokurátorov sú organizované aj samotnými

prokuratúrami, osobitne Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Je nevyhnutné, aby sa prokurátor zúčastňoval takých vzdelávacích aktivít, ktoré prispejú k udržiavaniu a prehľbovaniu jeho odborných znalostí potrebných pre riadny a profesionálny výkon funkcie prokurátora.

Rovnako tak by malo byť pre každého prokurátora samozrejmé, že odborné poznatky potrebné pre výkon funkcie získava aj ďalšími spôsobmi. Štúdium odbornej literatúry, komentárov právnych predpisov, odborných článkov a judikatúry by malo byť prirodzenou súčasťou profesionálneho života každého prokurátora.

S požiadavkami vyplývajúcimi z princípu legality je úzko spätá aj požiadavka odbornosti. Vyššie uvedené pravidlá jednoznačne vyžadujú dôsledné a sústavné oboznamovanie sa prokurátora s právnou úpravou, ktorá sa týka pôsobnosti prokuratúry a právomocí prokurátora, ako aj so súvisiacou ustálenou judikatúrou súdov tak, aby jeho postupy a rozhodnutia spĺňali kritériá odbornosti. Prokurátor má byť pripravený odôvodniť svoj postup a rozhodnutie aj pred verejnosťou. S požiadavkou odbornosti je tiež úzko späté aj vzájomné odovzdávanie si vedomostí, znalostí, poznatkov a skúseností medzi prokurátormi v záujme udržiavania, prehľbovania a zvyšovania celkovej odbornosti prokurátorov.

K článku 4 – Dôveryhodnosť prokurátora

Prokurátor vykonáva verejnú funkciu, preto jeho správanie môže vzbudiť záujem verejnosti, a to nielen počas plnenia služobných povinností, ale aj v súkromnom živote. Prokurátor ako verejný činiteľ strpí vyššiu mieru kritiky verejnosti, čo je plne v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Tejto skutočnosti prokurátor prispôsobuje svoj profesijný aj súkromný život. Pravidlá, ktoré upravuje etický kódex, každý prokurátor dodržiava pri výkone svojich služobných povinností, ako aj v súkromnom živote.

Prokurátor dôsledne zvažuje možný dopad svojho konania nielen na vnímanie jeho osoby, ale aj na vnímanie prokuratúry. Prokurátor nevykonáva aktivity, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ovplyvniť dôveryhodnosť prokuratúry a dôstojnosť jeho funkcie.

V demokratickom a právnom štáte, ktorého súčasťou je aj rovnosť ľudí v dôstojnosti a právach, je neprípustné získavanie osobných výhod prokurátorom z titulu jeho funkcie. Prokurátor aktivity súkromného života prispôsobuje požiadavke dodržania princípu dôveryhodnosti prokurátora, pričom dôsledne zvažuje miesta a okruh osôb, s ktorými vedome prichádza v súkromí do kontaktu.

Je neprípustné, aby sa prokurátor zúčastňoval alebo angažoval na podujatiach, ktoré sú organizované alebo zastrešované osobami s extrémistickými, rasistickými či inými neznášanlivostnými názormi, prejavmi, či postojmi.

K článku 5 – Zdvorilosť a slušnosť prokurátora

Prokurátor sa pri výkone svojich služobných povinností aj v súkromí správa

zdvorilo a slušne ku všetkým, s ktorými prichádza do kontaktu. Rovnako tak je prirodzené, že prokurátor sa správa ohľaduplne k svojmu okoliu, vrátane životného prostredia. Arogantné, vulgárne, výhražné alebo agresívne správanie je u prokurátora neprípustné.

Ak sa vyskytnú názorové nezhody, prokurátor prednáša svoje argumenty vecne, bez osočovania či zosmiešňovania kolegu. Aj kritika kolegu, či podriadeného alebo nadriadeného, má byť prednesená pokojne, vecne, slušne a korektne.

Akákoľvek šikana na pracovisku zo strany prokurátora je neprípustná. Vecná kritika vedúceho prokurátora za neplnenie služobných povinností podriadeným prokurátorom nie je porušením etického kódexu.

Prokurátor pri výkone svojich služobných povinností prichádza do kontaktu s inými pracovníkmi prokuratúry a pracovníkmi iných úradov či organizácií. V rámci týchto interpersonálnych vzťahov vystupuje zdvorilo, slušne a ohľaduplne. Prokurátor sa nespráva nevhodne vo vzťahu k iným osobám, najmä ich nešikanuje, neobťažuje či nediskriminuje. Medzi základe formy tohto nevhodného správania patrí najmä mobbing, bossing, staffing a sexuálne obťažovanie.

Mobbing spočíva v permanentnom psychickom prenasledovaní alebo šikanovaní medzi kolegami, napríklad v posmievaní sa kolegovi, v jeho obviňovaní, v ohováraní, v osočovaní, v pejoratívnych narážkach na jeho osobu.

Za bossing je možné považovať psychické trýznenie a prenasledovanie prokurátora alebo zamestnanca zo strany jeho nadriadeného. Bossingom nie je plnenie si povinností vedúceho prokurátora, vrátane riadenia, kontroly a metodického usmerňovania podriadených prokurátorov a zamestnancov prokuratúry. Medzi najčastejšie formy bossingu patria napríklad:

- prideľovanie úloh podriadenému prokurátorovi alebo zamestnancovi, ktoré nie sú v súlade s jeho pracovnou náplňou,
- šikanózna forma kontroly činnosti podriadeného prokurátora alebo zamestnanca,
- rozhodovanie o služobných zmenách prokurátora bez predchádzajúceho prerokovania zamýšľanej zmeny s týmto prokurátorom,
- izolovanie prokurátora alebo zamestnanca od ostatného kolektívu,
- bezdôvodné neschválenie alebo bezdôvodné rušenie dovolenky alebo preventívnej rehabilitácie prokurátora alebo zamestnanca,
- neumožnenie podriadeným prokurátorom alebo zamestnancom vyjadriť svoj názor alebo návrh.

Staffing ako šikana nadriadeného podriadenými predstavuje napríklad situácie, keď podriadený účelovo komplikuje alebo sťažuje nadriadenému plnenie jeho úloh.

Upravený zovňajšok prokurátora by mal byť samozrejmosťou. Nie je úmyslom etického kódexu predpisovať akýkoľvek dress code pre prokurátora, ani ustanoviť striktné obmedzenia týkajúce sa úpravy výzoru prokurátora. Prokurátor sa vyvaruje takých prvkov svojho výzoru, ktoré by mohli vzbudzovať všeobecné pohoršenie. Prokurátor dbá na to, aby úpravou alebo zanedbaním úpravy svojho zovňajšku,

nenarúšal dôstojnosť a vážnosť funkcie prokurátora.

Bez ohľadu na to, či sa prokurátor identifikuje ako prokurátor alebo nie, je nevyhnutné, aby pri svojej prezentácii vo verejnom priestore, vrátane verejného virtuálneho priestoru, zachovával vysokú mieru slušnosti a všeobecne rešpektovaných pravidiel správania sa.

Prokurátor by mal podporovať všetkých kolegov v zdvorilom, slušnom a ohľaduplnom správaní, nakoľko akékoľvek sporné, či problematické správanie prokurátora má vplyv na vnímanie celého prokurátorského stavu spoločnosťou.

K článku 6 – Prechodné a záverečné ustanovenia

Ak prokurátor, prokurátorská rada alebo Rada prokurátorov Slovenskej republiky vníma určitú situáciu ako etický problém, vrátane situácie, ktorú reálne očakávajú, resp. ktorej čelia, môže sa obrátiť na Etickú komisiu prokuratúry so žiadosťou o posúdenie, nakoľko etický kódex ani komentár nemôžu obsiahnuť všetky situácie v správaní prokurátora, ktoré by mohli vyvolať rozpor s etickými pravidlami.

Bod 7/ Rôzne

Predseda Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Košiciach JUDr. Marián Čorba opätovne nastolil na základe opakujúcich sa podnetov od prokurátorov a zamestnancov prokuratúry problematiku využívania ubytovacieho zariadenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave.

Rada po krátkej diskusii prijala jednomyseľne nasledovné uznesenie:

Uznesenie č. 18/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky sa uzniesla na znení listu generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky v súvislosti s využívaním ubytovacieho zariadenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave.

„Vážený pán generálny prokurátor,

Rada prokurátorov Slovenskej republiky, na základe opakujúcich sa početných požiadaviek radových prokurátorov a zamestnancov prokuratúry, si Vás opätovne dovoľuje osloviť so žiadosťou o znovu vytvorenie možnosti využívať ubytovacie zariadenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave prokurátormi, zamestnancami prokuratúry a ich rodinnými príslušníkmi i mimo plnenia úloh prokuratúry.

Rešpektujeme vo Vašom liste zo dňa 03.07.2024 č.k. VIII/2 Spr 70/24/1000-2 tlmočený zámer využívať ubytovacie zariadenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave na služobné účely s osobitným zreteľom na oddych a na prípravu zamestnancov prokuratúry využívajúcim toto zariadenie na plnenie služobných a pracovných úloh, ktoré plnia počas pracovného týždňa.

S prihliadnutím na túto skutočnosť si Vás dovoľujeme požiadať o umožnenie využívania tohto ubytovacieho zariadenia širokej skupine prokurátorov a zamestnancov prokuratúry z celej Slovenskej republiky na krátkodobé ubytovanie v rozmedzí piatkového popoludnia do nedeľňajšieho doobedia tak, aby príprava zamestnancov prokuratúry využívajúcich toto zariadenie na plnenie služobných a pracovných úloh počas pracovného týždňa nebola rušená.

Tak, ako to bolo už uvedené v liste adresovanom Vám Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 14.06.2024 sp.zn. 1/1 Spr 73/21/5500, krátkodobé ubytovanie by bolo umožnené výlučne iba prokurátorom a zamestnancom prokuratúry sprevádzaných ich rodinnými príslušníkmi (manžel, manželka, rodičia, deti, vnuk, vnučka, nevesta, zať, osvojenec, osvojiteľ, druh, družka) a nie cudzím osobám.

Úplne považujeme za opodstatnené, vzhľadom k reálne rastúcim nákladom na prevádzku takéhoto zariadenia, aktualizovanie ceny ubytovania v tomto zariadení obdobným spôsobom akým sú stanovené ceny ubytovania na súkromné účely vo Vzdelávacích a rehabilitačných centrách prokuratúry SR v Starej Lesnej a Krpáčove. Úprava využívania ubytovacieho zariadenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave vyššie uvedeným spôsobom by bola pozitívna okolnosť pre prokurátorov a zamestnancov prokuratúry zo vzdialenejších miest Slovenska, ktorú by využívali najmä za účelom návštev rodín, kultúrnych a spoločenských podujatí, ako aj pri cestách do vzdialenejších destinácií prostredníctvom letísk Bratislava alebo Viedeň.

Za pochopenie a ústretovosť ďakujeme.

S úctou“

Predseda Rady na základe splnomocnenia Prokurátorskej rady Krajskej prokuratúry v Žiline tlmočil požiadavku prokurátorskej rady ohľadom možnosti namietat', prípadne reagovať na negatívne zistenia plynúce z výkonu previerok zachovávaní zákonnosti realizovaných v rámci rezortu prokuratúry Slovenskej republiky, ktorú požiadavku požaduje za legitímnu. Zároveň predniesol požiadavku, aby sa vyvinula snaha na dosiahnutie možnosti práce z domu aspoň v rozsahu jedného dňa v kalendárnom týždni. Možnosť reagovať na negatívne zistenia plynúce z výkonu previerok zachovávaní zákonnosti realizovaných v rámci rezortu prokuratúry Rada posúdi na nasledujúcom zasadnutí Rady. Vo vzťahu k možnosti realizácie práce z domu aspoň v rozsahu jedného kalendárneho týždňa Rada poukazuje na skutočnosť, že tejto téme sa už v minulosti viackrát venovala, pričom na opätovné otváranie tejto témy aktuálne nevidí priestor.

Predseda Prokurátorskej rady v Trnave JUDr. Marek Holbík oboznámil prítomných členov o stretnutí zástupcov samosprávy prokurátorov Maďarska,

Rumunska a Slovenska, ktoré sa uskutoční vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky, Krpáčovo v dňoch 06.06. až 08.06.2025. Cieľom stretnutia zástupcov samosprávy prokurátorov Maďarska, Rumunska a Slovenska je výmena poznatkov a porovnanie vnútroštátnych právnych rámcov nezávislosti prokuratúr, sociálneho zabezpečenia prokurátorov, postavenia a právomoci prokurátorov. Súčasťou stretnutia bude aj turnaj v malom futbale medzi jednotlivými delegáciami.

Bod 8/ Záver

Predseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky ukončil rokovanie Rady po prerokovaní všetkých bodov programu a poďakoval prítomným za ich účasť a aktivitu.

Zapísal: JUDr. Marián Čorba
člen Rady prokurátorov Slovenskej republiky

JUDr. Stanislav Jakubčík
predseda Rady prokurátorov
Slovenskej republiky

Výpis prijatých uznesení

Rada prokurátorov Slovenskej republiky na riadnom zasadnutí konanom v dňoch 7. až 8. apríla 2025 vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky, Krpáčovo prijala tieto uznesenia:

Uznesenie č. 13/2025

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu a poverenie zapisovateľa
3. Oboznámenie s elektronickým hlasovaním, kontrola plnení uznesení
4. Vyjadrenie k návrhu na odvolanie prokurátorov z funkcií vedúcich prokurátorov
5. Vyjadrenie k návrhom na vymenovanie prokurátorov do funkcií vedúcich prokurátorov
6. Etický kódex prokurátora
7. Rôzne
8. Záver

Vyhotovením zápisnice z rokovania Rady bol poverený člen JUDr. Marián Čorba.

Uznesenie č. 14/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 písm. f), § 23 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

neodporúča

generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky odvolanie JUDr. Štefana Tomaška z funkcie vedúceho prokurátora - okresného prokurátora v Ružomberku a JUDr. Eleny Makovickej z funkcie vedúcej prokurátorky - námestníčky okresného prokurátora v Ružomberku.

Odôvodnenie

Rada prokurátorov Slovenskej republiky zastáva názor, že odvolanie vedúceho prokurátora z dôvodov voľnej úvahy generálneho prokurátora Slovenskej republiky by malo byť obmedzené len na prípady porušenia povinností, ktoré sú na kvalitatívne rovnakej úrovni ako závažné disciplinárne previnenie. Tento záver vyplýva z analógie s disciplinárnym konaním, kde zákon č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov explicitne stanovuje, že k odvolaniu vedúceho prokurátora z funkcie môže dôjsť len v prípade, ak je uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia. Obmedzenie dôvodov na odvolanie len na závažné porušenia povinností by zároveň posilnilo ochranu nezávislosti

prokuratúry a zabránilo by svojvoľnému zasahovaniu do jej činnosti. Takýto prístup je v súlade aj so zásadou proporcionality, ktorá vyžaduje, aby každé opatrenie bolo primerané sledovanému cieľu, a s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej voľná úvaha štátneho orgánu nesmie byť svojvoľná.

Rada vníma konanie okresného prokurátora v Ružomberku JUDr. Štefana Tomaška ako nesúladne s právnym názorom vysloveným generálnym prokurátorom Slovenskej republiky v inej obdobnej trestnej veci, avšak poukazuje na skutočnosť, že JUDr. Štefan Tomaško aktívnym výkonom dozoru v trestných konaniach vedených proti právnickým osobám formoval a vyvolával odbornú celospoločenskú diskusiu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky opakovanne judikoval, že disciplinárnym postihom nemôžu byť riešené konflikty vyplývajúce z odlišných právnych názorov.

Rada identifikované pochybenia pri výkone aprobačných oprávnení nepovažuje za natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora, berúc zároveň do úvahy zistenie, že Okresná prokuratúra v Ružomberku nevykazuje najvyššiu mieru nedostatkov vo vzťahu k počtu kontrolovaných vecí. Rada zároveň reflektuje na skutočnosť, že všetky nadriadenými prokuratúrami označené veci vykazujúce nedostatky boli bez výhrad akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, pričom zistené pochybenia v žiadnom z prípadov neodstrániteľným spôsobom negatívne nezasiahli do práv a právom chránených záujmov účastníkov trestného konania. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak súd v konaní posúdi postup prokurátora ako správny a jeho rozhodnutie potvrdí, nemôže byť toto konanie následne vyhodnotené ako pochybenie prokurátora, ktoré by malo byť konštituované ako disciplinárne previnenie.

Rada s poukazom na argumentáciu strán v spojení s dodatočnou korekciou časti relevantných tvrdení krajským prokurátorom v Žiline nevníma parciálne pochybenia ustálené krajským prokurátorom v Žiline, a to ani v ich súhrne, ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k odvolaniu z funkcie vedúceho prokurátora.

Rada poukazuje na skutočnosť, že postupy podriadených prokurátorov boli vo viacerých prípadoch aprobované nielen súdmi, ale aj Krajskou prokuratúrou v Žiline, pričom voči prokurátorom tejto prokuratúry a ani voči jej vedúcim prokurátorom neboli v súvislosti s týmito pochybeniami zahájené disciplinárne konania, či konania o ich odvolaní. Takýto postup považuje rada za rozporný s princípom rovnosti a spravodlivosti, ktorý by mal byť prvorado uplatňovaný pri posudzovaní prípadných zlyhaní prokurátorov.

Rada sa stotožňuje s argumentáciou JUDr. Eleny Makovickej a konštatuje, že ňou namietané nedostatky boli identifikované pri výkone dozoru v trestných veciach, v ktorých uzatvorené dohody o vine a treste boli bez výhrad schválené všeobecnými súdmi Slovenskej republiky. Rada preto nevníma tieto pochybenia subjektívneho, ani objektívneho charakteru ako natoľko závažné, aby boli spôsobilé viesť k jej odvolaniu z funkcie vedúcej prokurátorky.

Rada zároveň podotýka, že v podnete prezentované skutočnosti u nestranného pozorovateľa nevyvolávajú dojem, že by boli objektívne spôsobilé vyvolať nedôveru ku zodpovednému plneniu si svojich povinností okresným

prokurátorom v Ružomberku a námestníčkou okresného prokurátora v Ružomberku vo vzťahu k nadriadeným, ale aj podriadeným prokurátorom.

Rada v minulosti opakovane konštatovala, že strata dôvery prichádza do úvahy len pri odvolávaní námestníka generálneho prokurátora, námestníka krajského prokurátora alebo námestníka okresného prokurátora, ktorých do funkcie vymenúva generálny prokurátor Slovenskej republiky bez výberového konania.

Uznesenie č. 15/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 odsek 2 písmeno f) zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

odporúča

vymenovanie JUDr. Matúša Hendrichovského do funkcie vedúceho netrestného oddelenia Krajskej prokuratúry v Košiciach.

Uznesenie č. 16/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 224 odsek 2 písmeno f) zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

odporúča

vymenovanie JUDr. Ľudmily Moľovej do funkcie vedúcej prokurátorky – okresnej prokurátorky v Komárne.

Uznesenie č. 17/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky podľa § 217a zákona č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov

schvaľuje

Etický kódex prokurátora spolu so súvisiacim Komentárom k Etickému kódexu prokurátora.

ETICKÝ KÓDEX PROKURÁTORA

PREAMBULA

Rada prokurátorov Slovenskej republiky ako najvyšší výkonný orgán samosprávy prokurátorov s celoštátnou pôsobnosťou,

- uvedomujúc si, že stanovenie základných princípov a pravidiel etického správania sa prokurátorov je neoddeliteľnou súčasťou dôvery spoločnosti v prácu prokurátorov,
- majúci na zreteli medzištátne odporúčania, štandardy a smernice k etike verejných činiteľov a osobitne prokurátorov,
- zdôrazňujúc povinnosť prokurátora konať vo verejnom záujme, ochraňovať verejný záujem a slúžiť verejnému záujmu,
- striktnie pritom dodržiavať právny poriadok Slovenskej republiky a konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora tak pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí,
- neopomínajúc, že výkon funkcie prokurátora má zodpovedať významu tejto funkcie v spoločnosti a má byť spojený s najvyššou mierou bezúhonnosti, zodpovednosti, dôstojnosti a osobnej odvahy,

podľa § 217a zákona číslo 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov,

na svojom zasadnutí konanom dňa 7. apríla 2025 v Krpáčove,

schválila tento Etický kódex prokurátora, záväzný pre všetkých prokurátorov.

ČI.1.

LEGALITA A NEZÁVISLOSŤ PROKURÁTORA

Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť dôsledne podľa zákona a svojho svedomia a odmieta akékoľvek nezákonné zasahovanie do výkonu svojich služobných povinností. Prokurátor nepodľahne nátlaku, hrozbe či snahe ovplyvňovať jeho prácu, bez ohľadu na motív a príčinu týchto zásahov. V tejto súvislosti prokurátor najmä:

- a) nežiada akýkoľvek vonkajší subjekt o inštrukcie a pokyny a nekoná podľa takýchto inštrukcií a pokynov,
- b) nedá sa ovplyvniť žiadnymi individuálnymi, skupinovými, politickými a inými záujmami, ani nepodľahne žiadnemu vplyvu zo strany iných orgánov, organizácií, masovokomunikačných prostriedkov alebo verejnosti,
- c) zdrží sa akejkolvek činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť dôveru verejnosti v nezávislosť prokuratúry, najmä sa nezúčastňuje na politickej činnosti, nespája svoju osobu so žiadnou politickou stranou alebo politickým hnutím, nevykonáva činnosť v prospech alebo v neprospech politickej strany alebo politického hnutia,
- d) zdrží sa akejkolvek činnosti, ktorá by mohla viesť k dôvodnému podozreniu, že bola narušená jeho nezávislosť pri plnení pracovných úloh,

- e) vyjadruje a prejavuje svoje občianskej postoje a názory spôsobom nenarušujúcim nezávislosť jeho osoby alebo prokuratúry.

Čl. 2.

NESTRANNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor vykonáva svoje služobné povinnosti nestranne, bez akéhokoľvek zvýhodňovania alebo znevýhodňovania osôb pri výkone svojej funkcie a k osobám, s ktorými prichádza do styku a k veciam, ktoré vybavuje, pristupuje objektívne. Prokurátor sa najmä zdrží vyjadrovania názorov a zdrží sa prejavov správania, či už prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, písomných prejavov, verejných vystúpení, vrátane verejného elektronického priestoru a verejných sociálnych sietí, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nestrannosť, alebo zmať alebo negatívne ovplyvniť konanie.

2/ Prokurátor pri výkone svojich služobných povinností nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje najmä z dôvodu príslušnosti k akejkoľvek národnej, národnostnej, rodovej, etnickej, rasovej, náboženskej, sexuálnej, vekovej, sociálnej, politickej alebo inej skupine, ani z dôvodu subjektívneho dojmu, ktorým na neho osoba pôsobí.

3/ Prokurátor pôsobiaci v orgánoch, odborných komisiách alebo samosprávnych orgánoch prokuratúry, nemôže byť za výkon takej funkcie diskriminovaný, perzekvovaný alebo postihovaný.

Čl. 3.

ODBORNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor realizuje svoje postupy a rozhodnutia na odbornej úrovni, pričom má byť pripravený odôvodniť svoj postup a rozhodnutie aj pred verejnosťou a niešť za ne zodpovednosť.

2/ Celoživotné vzdelávanie je pre výkon funkcie prokurátora nevyhnutné.

Čl. 4.

DÔVERYHODNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor dodržiava pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote a tým prispieva k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

2/ Prokurátor sa zdrží akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.

3/ Prokurátor nezneužíva svoju funkciu na získanie osobných výhod.

4/ Prokurátor v súvislosti s výkonom svojich služobných povinností neprijíma pozvania, dary, iné výhody, ani žiadne finančné alebo nefinančné plnenia a služby, ktorých prijatím by spochybnil svoju dôveryhodnosť alebo dôveryhodnosť prokuratúry. Prokurátor zvažuje vhodnosť prijatia daru i v osobnom živote, z hľadiska zachovania dôveryhodnosti svojej i prokuratúry.

5/ Prokurátor nezneužíva pracovisko a zverené služobné prostriedky na súkromné aktivity.

6/ Prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom a miestam, o ktorých má vedomosť, že by mohli spochybniť dôveryhodnosť jeho alebo prokuratúry.

7/ Prokurátor je oprávnený vyjadrovať a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní dbá na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry, vrátane zverejňovania, hodnotenia, či komentovania obsahu na sociálnych sieťach, spôsobilého vyvolať tento následok.

Čl. 5.

ZDVORILOSŤ A SLUŠNOSŤ PROKURÁTORA

1/ Prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote zdvorilo, slušne, čestne a ohľaduplne k svojmu okoliu.

2/ Akákoľvek forma šikanovania prokurátorom je neprípustná, najmä

a/ prokurátor pri výkone riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon činností podriadeného prokurátora,

b/ prokurátor sa pri výkone svojej činnosti zdrží akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nadriadeného prokurátora.

3/ Prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim odlišné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu, a to aj pri riadiacej činnosti. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a k akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.

4/ Prokurátor obzvlášť citlivo vystupuje vo vzťahu k obetiam trestných činov, k deťom, k starším osobám a k zdravotne znevýhodneným osobám.

5/ Prokurátor má pri plnení služobných povinností a na verejnosti upravený zovňajšok a vystupuje tak, aby dôstojne reprezentoval seba a prokuratúru.

6/ Prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôstojnosť jeho funkcie alebo prokurátorského stavu.

Čl. 6.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1/ Každý prokurátor sa môže postupom podľa Rokovacieho poriadku Etickej komisie prokuratúry obrátiť na Etickú komisiu prokuratúry s podnetom na posúdenie etickej otázky alebo etickej prijateľnosti správania sa prokurátora.

2/ Pokiaľ je predmetom posúdenia Etickej komisie prokuratúry konanie, ktoré nastalo pred účinnosťou tohto Etického kódexu prokurátora, postupuje sa podľa v tom čase platného Etického kódexu prokurátora, ak je to pre prokurátora priaznivejšie.

3/ Tento Etický kódex prokurátora nadobúda platnosť a účinnosť dňom 1. júna 2025.

4/ Zrušuje sa Etický kódex prokurátora z 11. januára 2016.

K O M E N T Á R

k Etickému kódexu prokurátora

Účel a ciele Etického kódexu prokurátora a jeho Komentára

Etický kódex prokurátora (ďalej aj ako „etický kódex“) nadväzuje na odporúčanie Rady Európy č. Rec/2000/10 o etickom kódexe verejných činiteľov, na pravidlá profesionálnej zodpovednosti a prehľad základných práv a povinností prokurátorov schválené Medzinárodnou asociáciou prokurátorov (IAP) dňa 23.04.1999 v Amsterdame a na Európske smernice o etike a správaní sa prokurátorov prijaté na konferencii generálnych prokurátorov Európy dňa 31.05.2005 v Budapešti (tzv. „Budapeštianske smernice“).

Z vnútroštátnej právnej úpravy je potrebné predovšetkým poukázať na sľub, ktorý v zmysle § 8 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov skladá každý prokurátor a ktorý znie: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecné záväzné právne predpisy, že pri výkone svojej funkcie ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a že v súlade s nimi budem vykonávať funkciu prokurátora nestranne a spravodlivo. Budem zachovávať vernosť Slovenskej republike a chrániť dôstojnosť funkcie prokurátora.“

Podľa § 26 ods. 1 písm. n) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov, prokurátor je povinný dodržiavať pri výkone svojej funkcie pravidlá prokurátorskej etiky.

Zmyslom etického kódexu je deklarovať etické pravidlá správania sa prokurátora, ktoré predstavujú morálnu nadstavbovú výbavu prokurátora popri nevyhnutnom dodržiavaní povinnosti prokurátora vyplývajúcich z právnych predpisov.

Za prokurátora môže byť vymenovaná iba osoba, ktorá – okrem iných skutočností - je bezúhonná a jej morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať. Túto podmienku musí prokurátor spĺňať po celý čas trvania služobného pomeru prokurátora.

Funkcia prokurátora si vyžaduje rovnováhu medzi požiadavkami kladenými na túto verejnú funkciu a oprávnenými požiadavkami na vedenie svojho súkromného života bez neprimeraného zasahovania a obmedzení. Každý prokurátor si je vedomý toho, že jeho správanie, či už pri výkone jeho služobných povinností alebo v rámci aktivít jeho súkromného života, môže byť podrobené kritike alebo poznámkam verejnosti. Vzhľadom na to, že prokurátor vykonáva verejnú funkciu, strpí aj určité obmedzenia vo svojom profesijnom aj súkromnom živote. Je však tiež samozrejmé, že pri neoprávnenej, neopodstatnenej kritike presahujúcej medze slušnosti a korektnosti má prokurátor právo na ochranu, či už prostredníctvom dostupných právnych prostriedkov alebo prostredníctvom orgánov samosprávy prokuratúry.

Komentár k etickému kódexu je prílohou a neoddeliteľnou súčasťou etického kódexu a predstavuje základný výklad etických pravidiel obsiahnutých v etickom kódexe. Je ho potrebné chápať ako návod k tomu, ako vykladať pravidlá v ňom obsiahnuté. Nepredstavuje však nemenný návod na aplikáciu kódexu navrhovateľom alebo samotnou Etickou komisiou prokuratúry.

K článku 1 – Legalita a nezávislosť prokurátora

Prokurátor ako predstaviteľ štátneho orgánu, ktorému štát zveril pôsobnosť v zákonom vymedzených oblastiach, vykonáva právomoci v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Prokurátor je pri výkone služobných povinností viazaný Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj príslušnými normami medzinárodného, či európskeho práva. Pri ich aplikácii sa riadi aj svojím svedomím a vnútorným presvedčením.

Príslušné zákony zverujú prokurátorovi právomoci, ktoré vykonáva za účelom riadneho naplnenia pôsobnosti prokuratúry. Právomoci, ktoré môže prokurátor vykonávať, t. j. jeho oprávnenia pri výkone pôsobnosti prokuratúry, nemôže prokurátor prekročiť.

Na riadny výkon funkcie prokurátora je nevyhnutná nezávislosť prokurátora od vplyvov rôznych subjektov na výkon jeho právomocí. Táto nezávislosť prokurátora nesmie byť žiadnym spôsobom ohrozená. Prokurátor nepodlieha tlaku médií a verejnosti na svoju rozhodovaciu činnosť. Jediným meradlom jeho konania je zákonnosť a spravodlivosť. Prokurátor striktné a rozhodne odmietne akýkoľvek pokus o zasahovanie do jeho nezávislosti.

Prokurátor sa zdrží akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť k ohrozeniu alebo narušeniu dôvery verejnosti v jeho vlastnú nezávislosť.

Z hľadiska vnímania prokurátora ako nezávislého je potrebné, aby bol prokurátor apolitický a aby tak bol vnímaný aj zvonka.

Na to, aby bol prokurátor skutočne nezávislý od vonkajších vplyvov, obozretné pristupuje k svojej účasti na rôznych mimopracovných aktivitách a podujatiach, ktoré nesúvisia s plnením jeho služobných povinností. Každé pozvanie, ktoré prokurátor dostane, pričom nie je rozhodujúce, či takéto pozvanie dostal ako verejný činiteľ alebo ako súkromná osoba, prokurátor dôsledne zváži z hľadiska vhodnosti jeho účasti na podujatí s prihliadnutím na potrebu zachovania nezávislosti pri výkone svojich právomocí. Prokurátor v súvislosti s výkonom svojej funkcie neprijíma akékoľvek dary alebo výhody, s výnimkou tých, ktoré získal v rámci oficiálnych prijatí delegácií a zastupovania prokuratúry pri medzinárodnej spolupráci.

K článku 2 – Nestrannosť prokurátora

Nestrannosť prokurátora znamená vo všeobecnosti výkon služobných povinností bez akejkolvek zaujatosti, predpojatosti, predsudkov a ovplyvňovania; zahŕňa tak subjektívny prvok, ako aj prvok objektívny.

Prokurátor by sa nemal nechať ovplyvniť žiadnou zo strán konania ani subjektívnym dojmom, akým na neho osoba, ktorá je stranou v konaní alebo subjektom konania, pôsobí. Má tak byť oslobodený nielen od vonkajších vplyvov na jeho konanie a rozhodovanie, ale aj subjektívnych pocitov, názorov a dojmov. Sympatie, resp. antipatie prokurátora k osobe, s ktorou prišiel pri výkone služobných povinností do styku, nesmú hrať žiadnu úlohu pri jeho konaní alebo rozhodovaní. Prokurátor verejne neprezentuje svoje subjektívne názory na osobu v konaní alebo právoplatne neskončenú vec. V prípade informovania verejnosti poskytuje informácie objektívne a vecne. Akékoľvek prejavy, či pripomienky, ktoré by mohli viesť k podozreniu, že konajúci prokurátor nie je nestranný, a ktoré by mohli mať za následok zmarenie konania, sú neprípustné.

Diskriminácia osôb (negatívna či pozitívna) na základe príslušnosti k určitému národu, národnosti, etniku, rase, náboženskej skupine, veku, pohlaviu, sexuálnej skupine, či na základe sociálneho postavenia, politického, či iného presvedčenia osoby, je v činnosti prokurátora neprípustná. Majú sa na mysli všetky formy diskriminácie (antidiskriminačný zákon). Konanie a rozhodovanie prokurátora vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, na ktoré sa vzťahuje zákaz diskriminácie, je objektívne, oslobodené od akýchkoľvek predsudkov, zaujatosti, či vlastných subjektívnych názorov na presvedčenie, ktoré osoba zdieľa, či na príslušnosť k skupine, do ktorej osoba patrí, alebo ktorej je osoba členom.

Prokurátor popri plnení svojich služobných povinností môže pôsobiť v rôznych orgánoch, odborných komisiách alebo samosprávnych orgánoch prokuratúry (ďalej len „inštitúcie“). Za svoje postoje alebo názory prezentované v týchto inštitúciách prokurátor nesmie byť diskriminovaný, perzekvovaný alebo postihovaný.

K článku 3 – Odbornosť prokurátora

Výkon funkcie prokurátora je spravidla celoživotným poslaním. Drvivá väčšina prokurátorov vykonáva svoju prácu od vymenovania do funkcie, spravidla v mladom veku, až po odchod do dôchodku. Z uvedeného teda vyplýva, že prokurátor vykonáva svoju funkciu niekoľko desiatok rokov. Poznatky a vedomosti, ktoré prokurátor mal pri nástupe do funkcie mu prirodzene nepostačujú na to, aby len s nimi vykonával funkciu kvalitne a profesionálne počas tohto dlhého obdobia. Vývoj v právnej úprave a rozhodovacia činnosť súdov sú nezastaviteľné, a preto je nevyhnutné, aby si prokurátor uvedomoval potrebu neustáleho vzdelávania sa, nakoľko je to v záujme nielen jeho vlastnej odbornosti, odbornosti prokuratúry, ale aj celej spoločnosti. Len vzdelaný a odbornými poznatkami vybavený prokurátor môže byť prínosom pre prokuratúru a pre spoločnosť.

Na účel zabezpečenia celoživotného vzdelávania prokurátora sú každý rok organizované desiatky vzdelávacích podujatí. Justičná akadémia Slovenskej republiky je vzdelávacou inštitúciou, ktorá zabezpečuje a organizuje vzdelávacie aktivity celoživotného vzdelávania prokurátorov. Tieto vzdelávacie aktivity sú plánované v spolupráci so samotnými prokurátormi a preto vždy odzrkadľujú ich reálne potreby. Vzdelávacie aktivity pre prokurátorov sú organizované aj samotnými prokuratúrami, osobitne Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Je nevyhnutné, aby sa prokurátor zúčastňoval takých vzdelávacích aktivít, ktoré prispejú k udržiavaniu a prehĺbovaniu jeho odborných znalostí potrebných pre riadny a

profesionálny výkon funkcie prokurátora.

Rovnako tak by malo byť pre každého prokurátora samozrejmé, že odborné poznatky potrebné pre výkon funkcie získava aj ďalšími spôsobmi. Štúdium odbornej literatúry, komentárov právnych predpisov, odborných článkov a judikatúry by malo byť prirodzenou súčasťou profesionálneho života každého prokurátora.

S požiadavkami vyplývajúcimi z princípu legality je úzko spätá aj požiadavka odbornosti. Vyššie uvedené pravidlá jednoznačne vyžadujú dôsledné a sústavné oboznamovanie sa prokurátora s právnou úpravou, ktorá sa týka pôsobnosti prokuratúry a právomocí prokurátora, ako aj so súvisiacou ustálenou judikatúrou súdov tak, aby jeho postupy a rozhodnutia spĺňali kritériá odbornosti. Prokurátor má byť pripravený odôvodniť svoj postup a rozhodnutie aj pred verejnosťou. S požiadavkou odbornosti je tiež úzko späté aj vzájomné odovzdávanie si vedomostí, znalostí, poznatkov a skúseností medzi prokurátormi v záujme udržiavania, prehlbovania a zvyšovania celkovej odbornosti prokurátorov.

K článku 4 – Dôveryhodnosť prokurátora

Prokurátor vykonáva verejnú funkciu, preto jeho správanie môže vzbudiť záujem verejnosti, a to nielen počas plnenia služobných povinností, ale aj v súkromnom živote. Prokurátor ako verejný činiteľ strpí vyššiu mieru kritiky verejnosti, čo je plne v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Tejto skutočnosti prokurátor prispôsobuje svoj profesijný aj súkromný život. Pravidlá, ktoré upravuje etický kódex, každý prokurátor dodržiava pri výkone svojich služobných povinností, ako aj v súkromnom živote.

Prokurátor dôsledne zvažuje možný dopad svojho konania nielen na vnímanie jeho osoby, ale aj na vnímanie prokuratúry. Prokurátor nevykonáva aktivity, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ovplyvniť dôveryhodnosť prokuratúry a dôstojnosť jeho funkcie.

V demokratickom a právnom štáte, ktorého súčasťou je aj rovnosť ľudí v dôstojnosti a právach, je neprípustné získavanie osobných výhod prokurátorom z titulu jeho funkcie. Prokurátor aktivity súkromného života prispôsobuje požiadavke dodržania princípu dôveryhodnosti prokurátora, pričom dôsledne zvažuje miesta a okruh osôb, s ktorými vedome prichádza v súkromí do kontaktu.

Je neprípustné, aby sa prokurátor zúčastňoval alebo angažoval na podujatiach, ktoré sú organizované alebo zastrešované osobami s extrémistickými, rasistickými či inými neznášanlivostnými názormi, prejavmi, či postojmi.

K článku 5 – Zdvorilosť a slušnosť prokurátora

Prokurátor sa pri výkone svojich služobných povinností aj v súkromí správa zdvorilo a slušne ku všetkým, s ktorými prichádza do kontaktu. Rovnako tak je prirodzené, že prokurátor sa správa ohľaduplne k svojmu okoliu, vrátane životného prostredia. Arogantné, vulgárne, výhražné alebo agresívne správanie je

u prokurátora neprípustné.

Ak sa vyskytnú názorové nezhody, prokurátor prednáša svoje argumenty vecne, bez osočovania či zosmiešňovania kolegu. Aj kritika kolegu, či podriadeného alebo nadriadeného, má byť prednesená pokojne, vecne, slušne a korektne.

Akákoľvek šikana na pracovisku zo strany prokurátora je neprípustná. Vecná kritika vedúceho prokurátora za neplnenie služobných povinností podriadeným prokurátorom nie je porušením etického kódexu.

Prokurátor pri výkone svojich služobných povinností prichádza do kontaktu s inými pracovníkmi prokuratúry a pracovníkmi iných úradov či organizácií. V rámci týchto interpersonálnych vzťahov vystupuje zdvorilo, slušne a ohľaduplne. Prokurátor sa nespráva nevhodne vo vzťahu k iným osobám, najmä ich nešikanuje, neobťažuje či nediskriminuje. Medzi základe formy tohto nevhodného správania patrí najmä mobbing, bossing, staffing a sexuálne obťažovanie.

Mobbing spočíva v permanentnom psychickom prenasledovaní alebo šikanovaní medzi kolegami, napríklad v posmievaní sa kolegovi, v jeho obviňovaní, v ohováraní, v osočovaní, v pejoratívnych narážkach na jeho osobu.

Za bossing je možné považovať psychické trýznenie a prenasledovanie prokurátora alebo zamestnanca zo strany jeho nadriadeného. Bossingom nie je plnenie si povinností vedúceho prokurátora, vrátane riadenia, kontroly a metodického usmerňovania podriadených prokurátorov a zamestnancov prokuratúry. Medzi najčastejšie formy bossingu patria napríklad:

- prideľovanie úloh podriadenému prokurátorovi alebo zamestnancovi, ktoré nie sú v súladné s jeho pracovnou náplňou,
- šikanózna forma kontroly činnosti podriadeného prokurátora alebo zamestnanca,
- rozhodovanie o služobných zmenách prokurátora bez predchádzajúceho prerokovania zamýšľanej zmeny s týmto prokurátorom,
- izolovanie prokurátora alebo zamestnanca od ostatného kolektívu,
- bezdôvodné neschválenie alebo bezdôvodné rušenie dovolenky alebo preventívnej rehabilitácie prokurátora alebo zamestnanca,
- neumožnenie podriadeným prokurátorom alebo zamestnancom vyjadriť svoj názor alebo návrh.

Staffing ako šikana nadriadeného podriadenými predstavuje napríklad situácie, keď podriadený účelovo komplikuje alebo sťažuje nadriadenému plnenie jeho úloh.

Upravený zovňajšok prokurátora by mal byť samozrejmosťou. Nie je úmyslom etického kódexu predpisovať akýkoľvek dress code pre prokurátora, ani ustanoviť striktné obmedzenia týkajúce sa úpravy výzoru prokurátora. Prokurátor sa vyvaruje takých prvkov svojho výzoru, ktoré by mohli vzbudzovať všeobecné pohoršenie. Prokurátor dbá na to, aby úpravou alebo zanedbaním úpravy svojho zovňajšku, nenarúšal dôstojnosť a vážnosť funkcie prokurátora.

Bez ohľadu na to, či sa prokurátor identifikuje ako prokurátor alebo nie, je

nevyhnutné, aby pri svojej prezentácii vo verejnom priestore, vrátane verejného virtuálneho priestoru, zachovával vysokú mieru slušnosti a všeobecne rešpektovaných pravidiel správania sa.

Prokurátor by mal podporovať všetkých kolegov v zdvorilom, slušnom a ohľaduplnom správaní, nakoľko akékoľvek sporné, či problematické správanie prokurátora má vplyv na vnímanie celého prokurátorského stavu spoločnosťou.

K článku 6 – Prechodné a záverečné ustanovenia

Ak prokurátor, prokurátorská rada alebo Rada prokurátorov Slovenskej republiky vníma určitú situáciu ako etický problém, vrátane situácie, ktorú reálne očakávajú, resp. ktorej čelia, môže sa obrátiť na Etickú komisiu prokuratúry so žiadosťou o posúdenie, nakoľko etický kódex ani komentár nemôžu obsiahnuť všetky situácie v správaní prokurátora, ktoré by mohli vyvolať rozpor s etickými pravidlami.

Uznesenie č. 18/2025

Rada prokurátorov Slovenskej republiky sa uzniesla na znení listu generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky v súvislosti s využívaním ubytovacieho zariadenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave.

Vážený pán generálny prokurátor,

Rada prokurátorov Slovenskej republiky, na základe opakujúcich sa početných požiadaviek radových prokurátorov a zamestnancov prokuratúry, si Vás opätovne dovoľuje osloviť so žiadosťou o znovu vytvorenie možnosti využívať ubytovacie zariadenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave prokurátormi, zamestnancami prokuratúry a ich rodinnými príslušníkmi i mimo plnenia úloh prokuratúry.

Rešpektujeme vo Vašom liste zo dňa 03.07.2024 č.k. VIII/2 Spr 70/24/1000-2 tlmočený zámer využívať ubytovacie zariadenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave na služobné účely s osobitným zreteľom na oddych a na prípravu zamestnancov prokuratúry využívajúcim toto zariadenie na plnenie služobných a pracovných úloh, ktoré plnia počas pracovného týždňa.

S prihliadnutím na túto skutočnosť si Vás dovoľujeme požiadať o umožnenie využívania tohto ubytovacieho zariadenia širokej skupine prokurátorov a zamestnancov prokuratúry z celej Slovenskej republiky na krátkodobé ubytovanie v rozmedzí piatkového popoludnia do nedeľňajšieho doobedia tak, aby príprava zamestnancov prokuratúry využívajúcich toto zariadenie na plnenie služobných a pracovných úloh počas pracovného týždňa nebola rušená.

Tak, ako to bolo už uvedené v liste adresovanom Vám Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 14.06.2024 sp.zn. 1/1 Spr 73/21/5500, krátkodobé ubytovanie by bolo umožnené výlučne iba prokurátorom a zamestnancom prokuratúry sprevádzaných ich rodinnými príslušníkmi (manžel, manželka, rodičia,

deti, vnuk, vnučka, nevesta, zať, osvojenec, osvojiteľ, druh, družka) a nie cudzím osobám.

Úplne považujeme za opodstatnené, vzhľadom k reálne rastúcim nákladom na prevádzku takéhoto zariadenia, aktualizovanie ceny ubytovania v tomto zariadení obdobným spôsobom akým sú stanovené ceny ubytovania na súkromné účely vo Vzdelávacích a rehabilitačných centrách prokuratúry SR v Starej Lesnej a Krpáčove.

Úprava využívania ubytovacieho zariadenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Kvetnej ulici č. 13 v Bratislave vyššie uvedeným spôsobom by bola pozitívna okolnosť pre prokurátorov a zamestnancov prokuratúry zo vzdialenejších miest Slovenska, ktorú by využívali najmä za účelom návštev rodín, kultúrnych a spoločenských podujatí, ako aj pri cestách do vzdialenejších destinácií prostredníctvom letísk Bratislava alebo Viedeň.

Za pochopenie a ústretovosť ďakujeme.

S úctou